

Ilinniagaqartut nunatsinneersut Danmark-imi najugaqartut nunatsinni Folketing-imut qinigassanngortittunik qinersisinnaanerat aqutissiuunniarlugu Folketing-imut qinersinermut inatsisaasup allanngortinnissaa pillugu saaffiginninnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermini Inatsisinut Ataatsimiititaliap ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B Egede, Inuit Ataqatigiit

Ulloq 10. november 2015 siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisai

Ilinniagaqartut nunatsinneersut Danmarkimi najugaqartut nunatsinnit Folketingimut qinigassanngortittunik qinersisinnaanerat aqutissiuunniarlugu Folketingimut qinersinermut inatsisaasup allanngortinnissaa pillugu saaffiginninnissaannik Naalakkersuisut siunnersuutikkut peqquneqassapput.

Aalajangiiffisassatut siunnersuummi siunnersuutip innuttaasunut kingunissai pillugit nassuiaatini erserpoq inatsimmik allannguinerup taamaattup nassatarissagaa, ilinniagaqartut nunatsinnit Folketingimut qinigassanngortittunik qinersisinnaassagunik nammineerlutik nunatsinni kommuniminni qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissartik siunertaralugu imminnut nalunaarutiginnissaannut piumasaqaammik aalajangersaasoqarnera.

2. Naalakkersuisut akissuteqaataat allannguutissatullu siunnersuutaat

Naalakkersuisut siullermeerinninnermut akissuteqaamminni siunnersuuteqartut isumaqatiginerarpaat. Naalakkersuisulli kissaatiginartippaat ilinniartuinnaangitsut aammattaarli inuit allat Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut Kalaallit Nunaannit qinigassanngortittunik qinersinissaminnut periarfissinneqarnissaat, tamanna pineqartut nuunnginnerminni Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni sivikinnerpaamik ukiuni marlunni nalunaarsorneqarsimappata tamatumalu saniatigut qinersisinnaanermut piumasaqaatinik naammassinnikkunik. Inuit malittuani taaneqartut pineqartumut tunngatillugu Naalakkersuisunit taaneqarput:

- 1) Inuit ilinniagaqarnissaq siunertaralugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqartut.
- 2) Inuit peqqissutsikkut peqquteqartumik Kalaallit Nunaata avataani najugaqartut.
- 3) Inuit Kalaallit Nunaanni qinigaallutik folketingimut ilaasortaasut sulinerminnut atatillugu Danmarkimi najugaqartut.
- 4) Inuit Namminersorlutik Oqartussat sinniisaattut nunani allani najugaqartut.
- 5) Inuit Kalaallit Nunaata avataanniittut inunnullu 1-imiit 4-t taaneqartunut sanilliullugit taamatut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarluartutut isigineqarsinnaasut.
- 6) Inuit aallannginnermi inunnik 1-5-imi taaneqartunik katissimasut katissimasunulluunniit sanillersuunneqarsinnaasumik inooqateqartut.

Atatillugu Naalakkersuisut erseqqissaatigaat, kalaallit imaluunniit danskit Folketingimut qinersinerannut peqataanissartik kissaatiginerlugu inuit Danmarkimi najugaqarallartut nammineerlutik toqqarsinnaasariaqaraat.

Naalakkersuisut taamatut itisiliillutik siunnersuut akuerineqassasoq inassutigaat.

3. Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai

Kalaallit Nunaanni Folketingimut qinersisarneq pillugu malittarisassat atuuttut pillugit Inatsisinut Ataatsimiititaliap siullertut oqaatigissavaa naalagaaffimmi najugaqartuuneq qinersisinnaanermut piumasaqaataasooq, tassa Kalaallit Nunaanni Danmarkimi imaluunniit Savalimmiuni. Aappaattut ilinniartup sumi qinersisussat allassimaffiannut allanneqarsimaneranut, taassuma sumi inunnik nalunaarsuiffimmi (CPR) nalunaarsugaanera apeqqutaavoq. Tamanna Kalaallit Nunaanni Folketingimut qinersisarneq pillugu inatsimmi § 13-imi aalajangersarneqarpoq, taanna malillugu qinersisussat qinersisussat allassimaffiini kommunimi inunnik nalunaarsuiffimmi allanneqarfigisaani allanneqassapput.

Naalagaaffimmili najugaqartussaannermut piumasaqaat inunnut aalajangersimasunut nunani allani najugaqarallartunut Kalaallit Nunaanni Folketingimut qinersisarneq pillugu inatsimmi § 3, malillugu atuutinnigilaq:

§ 3. Inuit makku nunani allani najugaqarallartut, aapparisaallu taakkuningga inooqatiginnittut, naalagaaffimmi aalajangersimasumik najugalittut naatsorsuunneqassapput:

- 1) Inuit naalagaaffimmi pisortanit, inuinnaat sulliviutaannit imaluunniit inuinnaat peqatigiiffiannit atorfeqartitatut nunanut allanut suliarortitaasimasut.
- 2) Inuit nunat tamalaat kattuffiini, Danmarkip ilaasortaaffigisaani, atorfeqartut nunami allamiikkallartut.
- 3) Inuit naalagaaffimmi ikiuiniaqatigiiffimmiit nunanut allanut suliarortitaasut.
- 4) Inuit ilinniagaqarnissaq siunertaralugu nunani allaniikkallartut.
- 5) Inuit peqqinnissaq eqqarsaatigalugu nunani allaniikkallartut.
- 6) Inuit nunani allaniikkallartut aammalu naalagaaffimmut atassuteqarnerup

Imm. 2. Aappariinnut inooqatigiinnut, tak. *Imm. 1*, nallersuunneqassapput katinneqaratik aappariittulli inooqatigiit, ataatsimoorussatut najugaq allamut aallalersinnani pilersitaasimappat.

Inuit § 3-mi pineqartut (tassa inuit pissutsinik erseqqinnerusumik nassuiaatigineqartunik peqquteqarlutik naalagaaffiup avataaniittut), taamaalillutik Kalaallit Nunaanni folketingimut qinersinermi qinersinissaminut periarfissaqarput. Tamatumunngali piumasaqaataavoq pineqartup Kalaallit Nunaanni kommunerisamini qinersisussat allassimaffiannut ilanngunneqarnissamik qinnuteqarluni saaffiginnissuteqarnissaa.

Ilinniartut inuillu allat aalajangersimasut *naalagaaffiup* avataaniikkallarnermi (soorlu Canadami Norgemiluunniit) Kalaallit Nunaanni folketingimut qinersinermi qinersisinnaanermiinnik attassiinnassappata eqqumiiginarsinnaavoq, tamanna naak Danmarkimiikkaluarunik Savalimmiuniikkaluarunilluunniit taamaalorsinnaanatik. Danmarkimiinnermi Savalimmiuniinnermilu soorunami folketingimut qinersinermi qinersisoqarsinnaagaluarpoq, kisiannili Kalaallit Nunaannit qinigassanngortittumik qinersinissamut periarfissaqarani.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisullu inatsisitigut inissisimanikkut allannguiffiginiarlugit isumaliutigisaat allat, nunatsinni qinersisinnaatitaaneq eqqarsaatigalugu, inunnik naalagaaffeqatigiit immikkoortuini allani najugaqarallartunik inunnillu naalagaaffeqatigiit avataanni najugaqarallartunik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit sanillersuussissapput.

Ataatsimiititaliialliuna malugigaa Kalaallit Nunaanni folketingimut qinersisarneq pillugu inatsisip § 3-ani atuuttumi inuit pineqartut Naalakkersuisullu isumaliutigisaanni inuit pineqartut akornanni tamakkiisuunngitsumik ilaannakortumilli assigiittoqartoq.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliap malugaa killiliinerup Naalakkersuisunit akissuteqaatikkut siunnersuutigineqartup qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaanni folketingimut qinersisarneq pillugu inatsisip § 3-ani killiliineq atuuttoq taarserniarneraa taperserniarneraalunniit erseqqissumik paasinangimmat.

Aammattaaq ataatsimiititaliap maluginiarpaa innuttaasut naalagaaffeqatigiit immikkoortuini *allaniikkallartut* akornanni qinersisinnaasut amerlisineqarsinnaanerannik Naalakkersuisut isumaliutaat taamaallaat siunertaqarunartut. Taamaalillutik inuit innarluuteqarnertik Kalaallilluunniit Nunaanni katsorsarneqarsinnaanngitsumik iluarsineqarsinnaanngitsumik nappaateqarnertik pissutigalugu aalajangersimasumik Danmarkimut nuussimasut isumaliutigineqartunut ilaasungangillat.

Kiisalu ataatsimiititaliap maluginiarpaa sammisami malittarisassat atuuttut naalagaaffeqatigiit immikkoortuini tamani assigiikannertut, folketingimullu qinersisarneq pillugu inatsisit taakku pingasut ingerlaqatigiikannerisa attatiinnarneqarnissaanut soqutiginnittoqarnissaa ilimagineqarsinnaavoq. Taamaattoqarpat qinersisinnaanermut killiliussanik allangortitsisinnaaneq pillugu isumaliutinut Savalimmiut ilanngutsinneqartariaqassapput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuersissutigineqassappat naalagaaffimmilu oqartussaasut Namminersorlutik Oqartussat kissaataannut akuersiumappata, taava Kalaallit Nunaanni folketingimut qinersisarneq pillugu inatsisip allangortinneqarnissaanut siunnersuummik Inatsisartunut oqaaseqarfigisassanngorlugu saqqummiussisoqassaaq.

4. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaa

Inatssisinut   Ataatsimiititaliap   taamatut   oqaaseqarluni   siunnersuut
aappassaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraatit

Múte B Egede
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit